

miljöpartiet de gröna

Mål och resursplan 2017-2018 med plan för 2019-2020

Innehållsförteckning

1. Vision. För ett hållbart Sundsvall.....	2
2. Kännetecken.....	2
3. Prioriterade områden.....	2
Prioriterat område 1. Hållbart samhälle.....	3
Övergripande mål: <i>Ett Sundsvall där vi vårdar vår natur och miljö</i>	3
Övergripande mål: <i>Hållbart och klimatsmart Sundsvall</i>	4
Övergripande mål: <i>Levande stad och landsbygd</i>	5
Övergripande mål: <i>Hållbara resor och transporter</i>	6
Prioriterat område 2. Alla elever ska må bra i skolan.....	7
Övergripande mål: <i>Individualiserat lärande för bättre kunskapsinhämtning</i>	7
Övergripande mål: <i>Elevers trygghet, hälsa, kost och rörelse</i>	8
Prioriterat område 3. Ett växande samhälle för alla människor.....	9
Övergripande mål: <i>Näringsliv, arbete och etablering</i>	9
Övergripande mål: <i>God omsorg med delaktighet och ett rikt liv</i>	10
Övergripande mål: <i>Välbefinnande och ett aktivt liv</i>	11
Prioriterat område 4. Kommunens ledning och organisation.....	12
Övergripande mål: <i>Effektiv organisation till nytta för medborgarna</i>	12
4. Finansiella mål.....	13
Övergripande mål: <i>Ekonomi i balans</i>	13
Resultat.....	13
Kapacitet.....	13
Risk.....	13
Kontroll.....	14
5. Arbetsgivarmål.....	15
Övergripande mål: <i>En attraktiv arbetsgivare och ett hållbart arbetsliv</i>	15
6. Riktade mål till nämnderna.....	16
Stadsbyggnadsnämnden.....	16
Kommunstyrelsen.....	17
Miljönämnden.....	19
Barn och utbildningsnämnden.....	19
Kultur och Fritidsnämnden.....	20
Socialnämnden.....	20
Nämnden för Arbetsmarknad och Integration.....	20
7. Ekonomi.....	21
Resultatbudget.....	21
Driftsbudget.....	22
Investeringsbudget.....	23

1. Vision. För ett hållbart Sundsvall

Den forskning som FN:s klimatpanel IPCC sammanställt, visar entydigt att jordens uppvärmning orsakas av människan och att klimatförändringarna inte bara är ett faktum utan också leder till påtagliga förändringar – på hela jorden. Klimatfrågan är vår tids ödesfråga eftersom den globala uppvärmningen leder till mycket allvarliga konsekvenser för både djur och människor. Förändringarna i klimatet utgör också ett globalt säkerhetshot, bland annat genom en ökad risk för torka, extrema väderhändelser, matbrist och krig.

Detta är i högsta grad också ett hot mot våra framtida livsvillkor här i Sundsvall och därför måste vi på allvar göra vår del för att minska hotet. Därför prioriterar vi klimatåtgärder och klimatanpassningar. Den gröna omställning som vi måste göra ger positiva effekter genom att den skapar möjligheter till nya jobb och leder till en attraktivare kommun för våra medborgare.

Vi vill ha en skola med individualiserat lärande, där nyfikenhet och kreativitet uppmuntras och där barns och ungas självkänsla stärks. En skola med visionära, pedagogiska och drivande skolledare som, tillsammans med lärare och övriga medarbetare, elever och föräldrar, formar skolan ur ett helhetsperspektiv.

Vi strävar efter en öppen kommun där alla får en plats i samhället, ett fritt samhälle med gemensamma grundvärderingar. Därför ska kommunen vara ledande i integrationsarbetet och ett mångfald- och jämställdhetsperspektiv ska genomsyra alla verksamheter.

2. Kännetecken

Miljöpartiet i Sundsvall är en garant för en grön modernisering av Sundsvall. Vi är en del av en global grön rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva ett gott liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer.

Tre perspektiv måste samverka och förstärka varandra för en positiv och hållbar utveckling av Sundsvall. En långsiktigt hållbar och stark ekonomisk utveckling, en minskad negativ påverkan på vår miljö samt det tredje perspektivet; att stötta och utveckla människor och människors inbördes relationer positivt.

3. Prioriterade områden

Vårt politiska projekt är att vara samhällsbyggare, ur framför allt tre perspektiv:

- Vi bygger ett hållbart samhälle genom grön omställning. Vi tar tydliga kliv för att Sverige och Sundsvall ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.
- Vi bygger upp den svenska skolan så att det finns tid för varje elev. Alla barn ska må bra i skolan, bildas, utbildas och rustas för att kunna vara med och bygga ett hållbart samhälle.
- Vi bygger ut vårt land för en växande befolkning i hela Sverige och i Sundsvall, som ska kunna etablera sig i samhället, särskilt vad gäller arbets- och bostadsmarknaden. Öppenhet, humanitet och solidaritet tjänar Sverige väl.

Prioriterat område 1. Hållbart samhälle

Vi bygger ett hållbart samhälle genom grön omställning. Vi har ambitionen att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Ett samhälle som sätter människor och vår miljö främst utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer.

Kommunen ska arbeta med en grön omställning av hela samhället i enlighet med Agenda 21.

Ett nytt globalt klimatavtal har nyligen undertecknats som fastställer att klimatförändringarna ska hejdas. Detta innebär att klimatpåverkande utsläpp måste minska kraftigt de kommande åren.

Sundsvalls kommun måste också arbeta aktivt för att bidra till att de av riksdagen fastställda miljömålen nås. För detta behövs politisk vilja som underlättar en omställning till en mer hållbar kommun och möjliggör och uppmuntrar sundsvallsborna till en hållbar livsstil.

Övergripande mål: Ett Sundsvall där vi vårdar vår natur och miljö

Kommunen ska bidra till att de av riksdagen uppsatta nationella miljömålen nås till 2020.

Strategier för att nå målet:

- Kommunen ska arbeta med att ta fram eller revidera befintliga strategidokument och handlingsplaner för varje miljömål på ett strukturerat sätt, t.ex. med hjälp av miljöledningssystem.
- Medvetenheten ska ökas i miljö och klimatfrågor bland anställda och medborgare, både barn och vuxna, i kommunen.
- Värna sammanhängande park- och grönområden i stadskärna och tätort eftersom de är attraktiva oaser för människor att röra sig i.
- Sundsvalls kommun ska på ett aktivt sätt värna värdefulla naturmiljöer som har betydelse för friluftslivet.
- Växtmiljöer som har ett viktigt ekologiskt värde med hotade arter behöver skydd.
- Sammanhängande breda grönstråk och grönområden har en viktig funktion för skyddandet av biotoper och bevarandet av biologisk mångfald. Exploateringar som skär igenom sådana naturområden ska underställas särskilt hård prövning.
- Kommunen ska även planera för att återskapa biotoper och grönområden.
- Selångeråns stränder ska fortsatt bevaras som gröna stråk västerut.
- I de centrala delarna runt Sundsvall och längs känsligare delar av vår kust är det synnerligen viktigt att vara restriktiv med avsteg från strandskyddet. Här utgör Kustplanen ett viktigt beslutsunderlag.
- Vid etableringar av gruvor och täkter inom Sundsvalls kommun ska miljö- och friluftshänsyn väga tyngre än kortsiktiga exploateringsintressen.
- Sundsvalls Naturskyddsfond ska tillföras procentuella medel från markförsäljningar samt medel som kompensation vid större naturexploateringar.

Övergripande mål: Hållbart och klimatsmart Sundsvall

Kommunen ska vara fossilfri år 2030. En förutsättning för att nå uppsatta mål om en hållbar och klimatsmart kommun är att gradvis reducera det totala utsläppet av fossil koldioxid.

Strategier för att nå målet:

- Sundsvall ska vara initiativtagare och främja regional samverkan för hållbar utveckling.
- Planera för att helt fasa ut fossilbränslen, även avseende kommunens placeringar.
- Vid nybyggnation inom kommunkoncernen ska vi vara föregångare när det gäller klimatsmart byggande, förnybara energilösningar, lågenergihus och hållbara metoder och miljövänliga material.
- Kopiera en modell där man i samband med bygglovsprocessen inför en generell ekonomisk stimulans till den som bygger med låg energiförbrukning. Exempel finns i Timrå och Östersund.
- Vi fortsätter att satsa på underhåll och arbetet med energieffektiviseringsprogrammet i hela kommunkoncernen och att även involvera verksamheterna i energibesparingar.
- Kommunkoncernen ska bara använda "bra miljöval" förnybar el. Kärnkraft är inte en förnybar energikälla. El från vindkraft och sol ska bli en viktig del av kommunkoncernens elkonsumtion. Vi ska verka för att kommunen och dess bolag investerar i egen vindkraft. En ökad solenergianvändning på kommunkoncernens fastigheter uppmuntras också.
- Det krävs fortsatta klimatanpassningar och en stärkt krishanteringsförmåga i kommunen.
- Energieffektivisera och använd energin klokare. Genom att bygga ut (t.ex. biogastillverkning) och stötta utveckling av fossilfri teknik har vi i Sundsvall goda förutsättningar att stärka vår internationella konkurrenskraft.
- Uppmuntra nya företag inom innovativa områden, exempelvis miljöteknikföretag – cleantech-företag, att etablera sig och bli kvar i Sundsvall. Det kan underlättas genom samverkansformer med Mittuniversitetet och lokala företag för att stimulera forskning kring utveckling av effektiv hållbar energiteknik och annan för kommunen nyttig forskning inom hållbarhet och samhällsutveckling.
- Gör Midlanda flygplats klimatsmartare med bl.a. fossilfria bränslen. Långsiktigt ska kommunen sträva efter att helt ersätta flygresande med tågresande.
- Biogastillverkning av lokalt avfall ger lokalt fossilfritt bränsle till kommunens tjänstebilar och kollektivtrafik.
- Kommunkoncernens tjänsteresor skall årligen minska sina klimatutsläpp. Samordnad fordonsupphandling (med ökad andel miljöbilar i takt med förnyelsen av fordonsparken) och lokal klimatfond kan används som medel. Samverkan också med andra aktörer inom området hållbara resor och transporter, t.ex. Landstinget, Trafikverket och SÖT-samarbetet i projekt som "Green Highway". Bl.a. för inspiration och forskning inom området för att möjliggöra en helt fossilfri fordonspark till 2021.
- Effektivisering av energi- och resursförbrukning inom kommunkoncernen ska utvecklas vidare under mandatperioden. Återbruk ska främjas inom kommunens verksamheter. Vid kommunal upphandling ska återanvändbara produkter väljas framför engångsartiklar.
- Mat och livsmedelsproduktion står för en stor andel av energiförbrukning, koldioxidutsläpp, kemikalieförorening. Åter vi fel ger det folkhälsoproblem. Därför måste kommunen aktivt arbeta med matens miljö- och hälso-problematik på ett brett sätt inom sina verksamheter. T.ex. bör vi äta mer vegetariskt på grund av att köttproduktionens påverkan på klimatet är så stor.

Övergripande mål: Levande stad och landsbygd

Sundsvall ska bli en levande, grön och upplevelserik kommun där människan står i centrum vare sig hen bor i staden eller på landsbygden. Sundsvall ska erbjuda attraktiva, klimatneutrala och goda bostäder för alla, inte minst fler hyresrätter. Bostäder ska ligga nära service, arbetsplatser och grönområden. Vi ska ha en levande landsbygd och stad som erbjuder attraktiva miljöer med närhet till friluftsliv och rekreation. En välutvecklad kollektivtrafik är också en nyckelfaktor för ett hållbart samhälle och en förutsättning för ett minskat bilberoende.

Det är viktigt att främja ett mer sammanhållet samhälle där människor från olika samhällsgrupper, olika generationer och bakgrund, får möjlighet att mötas och bo nära varandra.

Att människor vill flytta till och kan bo på landsbygden är viktigt för att vitalisera den. Ett sätt är att kommunen i än högre grad, i samverkan med lokala initiativ, arbetar för en levande landsbygd. Den lokala landsbygden måste i framtiden än mer kunna försörja oss med livsmedel för att minska transporternas påverkan på klimat och miljö. För att minska vårt ekologiska avtryck och säkerställa framtida mat tillgång ska en större andel av det som konsumeras i kommunen vara lokalproducerat.

Att alla ska kunna och vilja delta i samhällets planeringsprocesser och kunna påverka utformningen av sin livsmiljö. Det bidrar till en god samhällsutveckling, ett ökat engagemang och ökad mening och sammanhang. Kommunen ska därför arbeta långsiktigt med många former för dialog med allmänheten. Både medborgare, tjänstemän och förtroendevalda ska uppleva att medborgardialogen är ett bra sätt att stärka demokratin och att den ökar effektiviteten i verksamheten.

Strategier för att nå målet:

- Planera för fler bostäder i Sundsvall för att skapa en mer levande stad. Satsa på förtätning längs kollektivtrafikstråk och blandat boende där människor från olika samhällsgrupper och generationer möts. Detta ger möjlighet till social trygghet, kollektivtrafik och minskat bilberoende.
- Kommunen ska bedriva bostadspolitik genom Mitthem AB och genom tydliga ägardirektiv ska Mitthem AB bli en aktiv aktör för hållbart byggande av fler hyresrätter och trygghetsboenden.
- Bostäder, service och verksamheter utanför staden möjliggörs inom befolkningsstråken i inlandet och efter kusten i enlighet med kommunens landsbygdsprogram och översiktsplan.
- Sundsvall ska ha ett myllrande stadsliv genom att planera om staden så att den bidrar till spontanitet och liv.
- Kommunen ska samverka med handel och fastighetsägare för att såväl utveckla handeln som att erbjuda ett centrum präglad av nöje, upplevelser och kultur.
- Ytterligare expansion av extern detaljhandel i stadens utkanter ska begränsas för att främja en mer konkurrenskraftig handel i stadskärnan.
- God skötsel i kommundelscentra är viktigt för kommunens attraktivitet och viktigt för att känna trivsel och stolthet för sin stads- och kommundel. Ambitionsnivån ska vara hög, åtgärder kan gärna göras i samverkan med andra aktörer.
- Uppföljning av landsbygdsprogrammet ska ske vartannat år med början 2017 och i alla beslutsunderlag ska rubriken landsbygdspåverkan finnas.

Övergripande mål: Hållbara resor och transporter

Sundsvall behöver en utbyggd och väl fungerande hållbar infrastruktur där människor upplever att det är enklare att gå, cykla och åka kollektivt. Resecentrum ska vara en välfungerande knutpunkt för lokalbuss, fjärrbuss, tåg och bilresenärer, cyklister och gångtrafikanter. Det är en förutsättning för klimatarbetet samt en möjlighet för både stadsutveckling och landsbygdsutveckling.

Långväga och tunga godstransporter ska i högre grad överföras från väg till järnväg och även fartyg. Logistikparken är därför strategiskt viktig. Sundsvall behöver snabba och miljövänliga transportsystem. Kommunen ska intensifiera arbetet för ett dubbelspår på Ostkustbanan från Gävle till Härnösand och för en nedsänkning av järnvägen genom Sundsvall.

Strategier för att nå målet:

- Arbetet med att skapa en logistikpark i Sundsvall ska fortgå. Medel finns avsatta i investeringsbudgeten för igångsättning.
- Klimatsmart resande ska främjas genom följande prioritering: gång, cykel och kollektivtrafik istället för bil. Gång- och cykelvägar ska dras så att fotgängare ges möjlighet att ta den kortaste vägen. De centrala hamnområdena kan bli exempel på stadsdelar där cykel och gående prioriteras framför bilar. Även handikappanpassning ska vägas in.
- Vid underhåll och drift av vägar ska kommunen först åtgärda de vägar som behövs för kollektivtrafiken.
- Kommunen ska planera för att på sikt rena även det befintliga dagvattnet med dagvattendammar. Dessutom ska de befintliga ledningsnäten ses över. Dagvatten ska lyftas ut från spillvattennätet.
- På sikt vill vi se fler pendeltågsstationer, förutom i Njurunda även i Matfors.
- Anlägg bussfiler på den gamla E4an och nya E14.

Prioriterat område 2. Alla elever ska må bra i skolan

Vi bygger upp den svenska skolan så att det finns tid för varje elev. Alla barn ska må bra i skolan, bildas, utbildas och rustas för att kunna vara med och bygga ett hållbart samhälle.

Varje enskild elev, både barn, ungdomar och vuxna, ska ha möjligheten att utvecklas. Den lust och nyfikenhet som ett barn naturligt bär med sig ska tas tillvara och utvecklas i förskola och skola. Sundsvall ska erbjuda en skola med individualiserat lärande, där nyfikenhet och kreativitet uppmuntras och där barns, ungas och vuxnas självkänsla stärks.

Skolan ska ge varje barn möjlighet att "vara sig själv" och växa till den hen vill vara. Alla har rätt att lyckas och utvecklas i skolan.

Övergripande mål: Individualiserat lärande för bättre kunskapsinhämtning

Varje elev ska möta inspirerande pedagoger och bli behandlad som en individ och få möjlighet att utvecklas. Elevens styrkor ska vara en utgångspunkt för hens utveckling.

Strategier för att nå målet:

- För att kunna se och möta varje elev måste det finnas tid för läraren i klassrummet. Genom att organisera om arbetet i skolan och lära av de skolor som lyckas bra kan lärarens tid med eleverna ökas. Framgång säkras genom att se till helheten, samt med förbättrad samverkan. Kommunikationen behöver exempelvis förbättras mellan förskollärare och lärare i grundskolan; mellan Barn och Utbildningsnämnden och Socialnämnden; mellan skolor i länet, gymnasieskolan och KOMVUX; mellan kommunala skolor och friskolor; samt mellan arbetsmarknaden och grund- och gymnasieskolan.
- En skola med visionära, pedagogiska och drivande skolledare som, tillsammans med lärare och övriga medarbetare, elever och föräldrar, formar skolan ur ett helhetsperspektiv. Detta bidrar till att vi inom Sundsvalls skolor når bättre skolresultat och starkt minskar antalet elever som i förtid ger upp sina studier.
- Dialogen mellan lärare, elever och föräldrar ska utvecklas för att gynna den individuella läroprocessen.
- Lärarna ska stöttas i arbetet mot en mer individanpassad skola.
- Olika dokumenterat framgångsrika synsätt och pedagogiska idéer inom skolan ska uppmuntras. Likaså ska digitalisering av klassrummet fortsätta och digitala läromedel användas.
- Arbeta med att erbjuda aktiviteter med inriktning på naturvetenskap och teknik, t.ex. ett s.k. KOMTEK i samverkan med andra aktörer som Technichus, Kulturskolan och MIUN.
- Skolfam, skolsatsning för barn i familjehem ska fortsätta.
- Kulturskolan ska fortsätta vara kostnadsfri.
- Kommunen ska stötta ideella föreningar som tillhandahåller läxhjälp till elever.
- Kommunen ska förstärka vuxenutbildningens roll och matcha kursutbudet mot behoven på arbetsmarknaden.

Övergripande mål: Elevers trygghet, hälsa, kost och rörelse

Skolan ska vara en trygg plats för alla elever. Mobbing eller andra konflikter ska ej förekomma. Kommunen ska ha hälsosamma skolbyggnader med en bra fysisk utemiljö. I skolan ska eleverna lära sig om hälsosam kost för det är viktigt både för inläringen och långsiktigt ur folkhälsosynpunkt. Även ökad fysisk rörelse ska användas i skolan för att främja hälsa och inläring.

Strategier för att nå målet:

- Arbeta strukturerat på skolorna med likabehandling, elevhälsa och hållbarhetsfrågor så att det även ingår i alla medarbetares kompetensutveckling.
- Alla vuxna i skolan bär ansvaret för att aktivt arbeta för nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.
- Mindre barngrupper gör att barnen blir sedda och det höjer kvalitet och trygghet.
- Barn och ungdomar med särskilda behov ska prioriteras både under och efter skoltid. Samverkan mellan skola, föräldrar och socialtjänsten måste därför stärkas.
- Alla elever ska ha tillgång till kuratorer, specialpedagoger/speciallärare, skolpsykologer, skolsköterska, samt studie- och yrkesvägledare. Speciallärarnas och specialpedagogernas arbete ska integreras i den dagliga skolundervisningen.
- Skolpsykolog på nätet kan vara ett bra och nytänkande komplement till personal på skolan.
- Närvaroteam, verksamheten för att hindra avhopp från högstadium och gymnasieskola, ska fortsätta.
- Skolbyggnadernas status ska hållas under noggrann uppsikt.
- Bra utomhusmiljö, till exempel gröna skolgårdar istället för asfalterade skolgårdar, ger möjlighet till rörelse och stimulerande aktiviteter och minskar förekomsten av mobbning och vandalism.
- Kommunen ska införa frukost i grundskolan för alla elever som önskar, samt frukt under dagen.
- Öka andelen vegetarisk kost som erbjuds som alternativ och inte som tvång.
- Eleverna ska ges större möjlighet och uppmuntras till att utöva daglig fysisk aktivitet av enklare slag för bättre hälsa och inläring.
- Kommunen ska uppmuntra fler förskolor att bli Grön Flagg-certifierade.

Prioriterat område 3. Ett växande samhälle för alla människor

Vi i bygger upp Sundsvall för en växande befolkning för att alla människor ska kunna etablera sig i samhället, särskilt vad gäller arbets- och bostadsmarknaden.

Kommunen ska arbeta för en öppen kommun där alla får en plats i samhället oavsett ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, könsidentitet eller sexuell läggning. För att alla ska få en god livskvalitet krävs ett fritt samhälle med gemensamma grundvärderingar där alla har en okränkbar rätt att forma sitt liv oavsett bakgrund och förutsättningar. Detta gäller hela livet igenom och oavsett om man klarar sig själv eller är i behov av stöd, vård eller omsorg.

Övergripande mål: Näringsliv, arbete och etablering

Kommunen ska arbeta för ett bra näringslivsklimat genom att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och därmed främja jobb. Vi ser gärna en växande tjänstesektor för en mer hållbar konsumtion. Sundsvall ska vara initiativtagare och främja regionalt samverkan för att utveckla näringslivet i hållbar riktning.

Effektivt samverkan mellan kommunen och Näringslivsbolaget är viktigt. För att underlätta inslussning av nya svenskar till arbetsmarknaden ska valideringen av deras tidigare utbildningar och erfarenheter effektiviseras. Det är viktigt att ungdomar kan få en bra start i arbetslivet. Därför är en förstärkt satsning på sommarjobb viktig, eftersom det ofta är den första kontakten med arbetslivet för många unga.

I Sundsvall ska det finnas en tydlig väg ut på arbetsmarknaden oavsett om man kommer som ny till Sundsvall, avslutar en utbildning i Sundsvall eller kommer från föräldraledighet, arbetslöshet eller sjukskrivning. Människor med makt och inflytande över sin vardag blir aktiva och skapande och kan och vill ta ansvar. Detta skapar engagemang och stärker känslan av tillhörighet och gemenskap.

Strategier för att nå målet:

- Kommunen ska arbeta för en god samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, lokala arbetsgivare och utbildningsinstitutioner som SFI, Komvux, universitet, gymnasium och folkhögskola.
- Samverkan måste ske inom integrationsarbetet av nya svenskar över förvaltningsgränser och med landstinget, andra kommuner, myndigheter, företag och föreningar.
- SFI ska användas som ett verktyg för att korta tiden till jobb. Utbildningen ska vara individanpassad och erbjuda alternativ inläring av språk, så som exempel "att lära genom att göra".
- Kommunen ska även använda funktionell språkinläring inom SFI. Fokus ska läggas på den svagaste gruppen. Detta kan ske i samverkan med andra aktörer, exempelvis Röda korset.
- Kommunen ska fortsatt arbeta för att underlätta nya svenskars deltagande i det svenska samhället med "språkvän", faddersystem eller liknande.
- Kommunen som den enskilt största arbetsgivaren har ett särskilt ansvar i integrationsarbetet.
- God kommunal service som t.ex. barnomsorg och kollektivtrafik är en förutsättning för att alla ska kunna delta i arbetslivet.
- Anpassa upphandlingarna till det lokala näringslivets förutsättningar när inköp och upphandlingar planeras.

- Kommunen ska, gärna i samverkan med andra aktörer, stötta utbildningsaktiviteter riktade till företag med inriktning på egenkontroll och miljökunskap.

Övergripande mål: God omsorg med delaktighet och ett rikt liv

Människor som nyttjar kommunens omsorgstjänster ska vara delaktiga för bästa resultat och största effektivitet.

Kommunen ska möjliggöra för så många som möjligt att klara sig själva, finnas tillgänglig för de som behöver stöd, omsorg och vård samt arbeta för att den enskilde i så stor utsträckning som möjligt har inflytande över sin egen livssituation. Alla människor vill ha makt och inflytandet över sina liv även när de har behov av stöd, vård eller omsorg. Kommunen ska möjliggöra för alla åldrar att vara aktiva och skapande, samt kunna ta ansvar så mycket de önskar och kan. Kommunen ska därför utveckla omsorgsverksamheterna utifrån brukarens och de närståendes perspektiv och ta fram ett strategidokument för brukarmedverkan.

Strategier för att nå målet:

- Kommunen tar fram strategidokument för brukarmedverkan för omsorgsverksamheterna.
- Arbeta med förebyggande insatser på bred front, över förvaltningsgränser och i samverkan med landstinget, andra kommuner, myndigheter m.fl.
- Specialiserade boenden, exempelvis med husdjur eller en inriktning på kultur och språk, ska utvecklas vidare.
- Kommunen arbetar för att äldre ska ha möjlighet till regelbunden vistelse i naturen med hjälp av bland annat frivilliga insatser i samråd med personalen eller genom sommarjobb.
- Kommunen ska arbeta för att målet "nolltolerans mot hemlöshet i Sundsvall" uppnås.
- Kommunen ska se till att man arbetar förebyggande på vårdboenden för att minska andelen olyckor, förbättra vårdhygienen och därmed minska onödigt lidande.
- Anhöriga ska känna sig sedda.
- Kvalitet och trygghet ska alltid ställas före vinstintressen.
- Samverkan ska fördjupas mellan förvaltningarna och frivilligorganisationer så att förebyggande och rehabiliterande insatser kan effektiviseras.
- Hjälp för ungdomar som mår psykiskt dåligt ska förbättras.
- Kommunen ska utvärdera behandlingsverksamheter och välja sådana utifrån dokumenterad effekt.
- Barn och ungdomar som lever under svåra förhållanden eller uppvisar tecken på att falla i kriminalitet eller drogmissbruk ska ges tidigt stöd på bred front genom en samverkan mellan skola, fritidssektor, socialtjänst, landsting, föreningar och anhöriga.
- Även socialnämnden ska vara en remissinstans i kommunens planarbete.
- Riktlinjer för det kommunala försörjningsstödet ska beslutas av kommunstyrelsen.

Övergripande mål: Välbefinnande och ett aktivt liv

I Sundsvall ska vi arbeta för goda möjligheter till idrott, friluftsliv och meningsfull fritid. Det bidrar till god hälsa och välmående. Likaså ska vi arbeta för ett rikt kulturliv i människors vardag.

Kulturen spelar en viktig roll i ett långsiktigt socialt hållbart samhälle. Kultur på jämlika villkor och ett dynamiskt kulturliv med många aktörer bidrar till ökad sammanhållning och att vitalisera samhället.

Det är viktigt att det finns en bredd med goda förutsättningar för såväl etablerade idrotter med många utövare som för idrotter med färre utövare, spontanidrott, motion och lek. För att ge människorna bästa möjligheterna att utnyttja Sundsvalls naturområden är det viktigt att kommunen underhåller och tillgängliggör rekreationsområden. Det kan handla om cykelvägar, vandringsleder, skidspår, vindsydd och utebad.

Strategier för att nå målet:

- Kommunen ska värna demokratiska grundvärderingar som människans okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde och jämställdhet mellan kvinnor och män inom alla områden som hänger ihop med Kultur och Fritidsnämnden.
- Kulturevenemang i kommunens ytterområden ska värnas.
- Museets utställningar ska fortsätta vara avgiftsfria.
- Kommunen ska arbeta för bostadsnära friluftaktiviteter och möjlighet till naturkontakt året runt.
- Även vid underhåll och utbyggnad av cykel- och vandringsleder i naturområden ska kommunen ta hänsyn till handikappanpassning i den mån det är möjligt.
- För att bevara ett levande kulturliv och värna vårt kulturarv ska samverkan med hembygdsgårdar och hembygdsföreningar utvecklas.
- Utnyttja snön till olika aktiviteter för barn i centrala delar av staden. Skapa en snölekplats eller plats för snökonst.
- Kommunen ska uppmuntra till att skapa drog- och alkoholfria arrangemang.
- Giffri mat till barn och äldre, d.v.s mat med ökande grad av ekologiska råvaror som även är klimatsmarta och lokalproducerade.
- Tillagningen av maten ska ske från grunden och ska i ökande grad ske lokalt nära brukare och skolelever.

Prioriterat område 4. Kommunens ledning och organisation

Beslut i kommunkoncernen ska ha som utgångspunkt att bidra till att nå målen i den hållbara tillväxtstrategin RIKARE och vara i linje med kommunens översiktsplan samt bidra till att uppfylla de av riksdagen fastställda miljömålen.

Övergripande mål: Effektiv organisation till nytta för medborgarna

Strategier för att nå målet:

- Sundsvalls kommun ska inom sin organisation alltid sträva efter en bred samverkan mellan förvaltningarna och även till kommunala bolag. Det är viktigt att skapa en ökad ömsesidig förståelse och respekt för varandras roller. Även samverkan med externa aktörer, bolag och föreningar ska eftersträvas. Allt för att ge maximal nytta för sundsvallsborna.
- Kommunen ska ta fram en övergripande lokalförsörjningsplan.
- Ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv ska genomsyra hela kommunens verksamhet. Kommunens medarbetare ska ha adekvat kompetens inom HBTQ-frågor och komplexa familjesituationer.
- Bemötandet ska vara lika gott oavsett kön, etnicitet, sexuell läggning, ålder eller socioekonomisk bakgrund eller funktionsnedsättning.
- Alla kommunkoncernens verksamheter ska ständigt arbeta med att utveckla sitt värdskap, bemötande och service till medborgare och företag. Ökad servicenivå ska uppnås. Medborgare och företag ska få återkoppling inom två arbetsdagar efter kontakt med någon av kommunens verksamheter.
- Demokratiberedningen ska utvecklas och därmed den kommunala demokratin stärkas.
- Utveckla medborgarnas möjligheter att lämna medborgarförslag och utveckla medborgardialogen. Till exempel genom att göra försök med medborgarbudget för att involvera medborgare i beslutsprocesser.
- Information och kommunikation mellan medborgare och kommunen ska vara lättillgänglig och förståelig. Öka transparensen till exempel genom att diarium och kommunens bokföring görs tillgängliga på nätet.
- Ur demokratisynpunkt ska alla partier i kommunfullmäktige ha rätt till en insynsplats i kommunstyrelsen, ha en ordinarie ledamot i kommunrevisionen samt en ordinarie ledamot i arvodeskommittén.
- Utvärdering och uppföljning ska vara en väsentlig del av kommunens verksamhet.
- Riktad informationssatsning ska göras för att öka medvetenheten gällande ramavtal för att sänka kostnaderna.
- Kommunen ska ständigt arbeta med utbildning och information för att förebygga korruption inom hela kommunkoncernen.
- Kommunens finanspolicy ska innehålla regler om etisk och miljömässigt hållbar, fossilfri, placering.
- Planeringsförutsättningarna i MRP-processen ska kvalitetssäkras genom en saklighetsgranskning och en konsekvensbeskrivning från varje förvaltningskontor. Detta för att främja en gemensam bild av förutsättningarna och ge möjlighet till korrigering om något är direkt felaktigt.

4. Finansiella mål

Övergripande mål: Ekonomi i balans

God ekonomisk hushållning ställer krav på ett ekonomiskt resultat som långsiktigt både säkerställer skyddet av kommunens tillgångar och kommunens åtaganden mot invånare, anställda och leverantörer. Resultatnivån för att uppnå en god ekonomi i en kommun varierar beroende på kommunens befolkningsutveckling, behovet av investeringar med mera.

Sundsvall har en analysmodell som heter RK och den innehåller fyra aspekter: **R**esultat, **K**apacitet, **R**isk och **K**ontroll.

Resultat. Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Kapacitet. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Risk. Föreligger det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Kontroll. Vilken kontroll har kommunen över den finansiella utvecklingen?

Resultat

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Resultat	2015	2017	2018	2019	2020
Årets resultat ska vara positivt. För att täcka in viss egenfinansiering av investeringar, värdesäkring av nettotillgångar samt budgetmarginal ska resultatet uppgå till minst 3 % av skatteintäkter och statsbidrag	0,1 %	3 %	3 %	3 %	3 %

Kapacitet

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Kapacitet	2015	2017	2018	2019	2020
Den långfristiga betalningsberedskapen (soliditeten inklusive pensionsåtaganden) ska öka över tid och år 2020 uppnå 9 procent år 2025 uppnå 15 procent år 2030 uppnå 30 procent.	3,4 %	6 %	7 %	8 %	9 %

Risk

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Risk	2015	2017	2018	2019	2020
Den kortfristiga betalningsberedskapen (likvida medel, outnyttjad checkkredit och kreditlöften) ska motsvara minst 100 % av de räntebärande skulder som förfaller inom ett år	134 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Risk	2015	2017	2018	2019	2020

Kommunens skuldsättningsgrad (nettolåneskuld i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag) ska år 2020 uppgå till högst 60 % år 2025 uppgå till högst 35 % år 2030 uppgå till högst 20 %	29 %	Högst 60 %	Högst 60 %	Högst 60 %	Högst 60 %
---	------	---------------	---------------	---------------	---------------

Kontroll

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Kontroll	2015	2017	2018	2019	2020
Prognossäkerheten ska vara god (högst 1 % avvikelse).	0,0 %	Högst 1 %	Högst 1 %	Högst 1 %	Högst 1 %
	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Kontroll	2015	2017	2018	2019	2020
Budgetföljsamheten inom driftverksamheten ska vara god (högst 0,5 % avvikelse).	2,6%	Högst 0,5 %	Högst 0,5 %	Högst 0,5 %	Högst 0,5 %
	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Kontroll	2015	2017	2018	2019	2020
Budgetföljsamheten beträffande investeringsprojekt ska vara god (högst 0 % negativ avvikelse).	Uppgift saknas	Högst 0 %	Högst 0 %	Högst 0 %	Högst 0 %

Strategier för att nå målet:

- Kommunens verksamheter ska vara så effektiva så att kommunens resultat är i den nivå som behövs för att långsiktigt säkra god ekonomisk hushållning.
- Investera i projekt som påverkar kommunens resultat positivt, direkt eller indirekt.
- Följa strategin HT21 / RIKARE i större grad.
- Följa Integrationsberedningens förslag.
- Aktivt arbeta för minskad sjukfrånvaro.
- Vidtag åtgärder för att minska behovet av försörjningsstöd.

5. Arbetsgivarmål

Medarbetarna är kommunens mest värdefulla tillgång, därför ska kommunen vara en god och attraktiv arbetsgivare. Det ska finnas bra möjligheter till vidareutbildning och höjd kompetens liksom möjligheter att vara med och påverka sin arbetssituation och löneutveckling. Det är också viktigt att ta vara på initiativförmåga, kreativitet och goda idéer. Likaså ska hen ha stort inflytande över det egna arbetet och möjlighet att påverka arbetsinnehåll och arbetstider.

Övergripande mål: En attraktiv arbetsgivare och ett hållbart arbetsliv

Satsningar på medarbetarna är nödvändiga för att kommunen ska hålla en fortsatt hög kvalitet på verksamheten. Bemötande är av yttersta vikt och diskriminering ska inte få förekomma inom kommunen. Kommunen ska satsa på sina medarbetare och deras kompetens för att få långsiktighet inom hela sin verksamhet. Successivt ska andelen timvikarier minska.

Dagens situation där en del människor blir sjuka av för hög arbetsbelastning medan andra människor mår dåligt av arbetslöshet är resursslöseri. Därför har vi det långsiktiga målet att alla ska ha en normalarbetstid på 35 timmar i veckan. Det innebär att vi kan undvika stress och sjukskrivningar samtidigt som flera kan komma i arbete. Därför ska kommunen utveckla olika modeller för arbetstidsförkortning. Kommunen ska ha en positiv syn på att byta lönehöjning mot ledighet.

Strategier för att nå målen

- Sundsvalls kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med särskilt fokus på insatser för låg sjukfrånvaro, medarbetarinflytande, kompetensutveckling och löneutveckling.
- Fortsätta försök med arbetstidsförkortning. Balansen mellan arbete och det övriga livet är en övergripande samhälls- och folkhälsofråga. Därför kan arbetstidsförkortning vara ett effektivt medel att minska stress och belastningsskador för att minska sjuktagen och samtidigt göra kommunen till en attraktivare arbetsgivare.
- Minska antalet timvikarier i kommunens organisation och ge dem rimliga villkor.
- Arbeta för att kommunens arbetsplatser ska vara förebilder och ha en god arbetsmiljö utan diskriminering.
- Arbeta aktivt med jämställdhets- och mångfaldspolicies i kommunens verksamheter.
- Rättvis lönesättning, "lika lön för likvärdigt arbete", med ett jämställdhetsperspektiv där omotiverade löneskillnader kopplade till kön inte förekommer.
- Kommunen som arbetsgivare ska arbeta för att båda föräldrar tar ut föräldraledighet.
- Införa en visselblåsarfunktion.

6. Riktade mål till nämnderna

Stadsbyggnadsnämnden

Attraktivare centrum

Vår stadskärna är alla kommunmedborgares centrum. En samlingspunkt vid fest och vardag och ett unikt besöksmål för omvärlden. Vårt mål är att göra stenstan mer attraktiv och mer tillgänglig för gående och cyklister. Stora torget kommer inte att prioriteras under perioden.

Östra delen av Storgatan ska få samma gågatuutformning som resten av Storgatan.

Satsning: Investeringsmedel blir 4 Mkr/år 2017-2020 genom omfördelning av redan beslutade investeringsmedel samt 4 Mkr 2021.

Fler och bättre gång- och cykelvägar

Vårt mål är att göra Sundsvall till en cykelstad, där cykeln är det naturliga och trygga alternativet för korta resor inom kommunen. Vi anser att satsningen kan få goda effekter både ur folkhälso- och miljöperspektiv genom minskat bilresande inom kommunens gränser. Vi fortsätter att utveckla och knyta ihop gång- och cykelvägnätet.

Insatserna för attityd- och beteendepåverkan ska fortsätta. Görs inom ram.

Satsning: Investeringsmedel 5 Mkr 2017 och 2020, 10 Mkr 2021. (Ger 10 milj/år hela perioden tillsammans med redan beslutade investeringsmedel.)

Kommundelslyftet fortsätter

Vi tycker att det är viktigt att fortsätta den positiva satsningen på stadsdels- och kommundelscentra. I samband med lyftet byggs pendlarparkeringar för både bilar och cyklar på strategiska platser för att skapa bättre förutsättningar för bussåkande och samåkning i bil. Belysningsanläggningar på landsbygd ska upprustas för framtida säker funktion.

Satsning: Investeringsmedel 5 Mkr år 2020 och 2021. (Ger 13 milj/år hela perioden tillsammans med redan beslutade investeringsmedel.)

Säkrare trafikmiljö och vinterväghållning

Extra insatser för kommunens vägar behövs för ökad säkerhet och slät vägbeläggning där kollektivtrafik och cykel också delar vägen. Detta gäller både för bostadsområdesgator och vissa landsbygdsvägar.

Trafikmiljön runt kommunens skolor och förskolor ska göras säkrare, till exempel genom att skapa lågfartszoner eller bilfria zoner. I detta arbete är det viktigt att skolan och kommunens trafikplanerare samverkar och samråder med skolförvaltning, elever och föräldrar.

Budgeten för vinterväghållning bör förstärkas ytterligare. Först ska det plogas vid kollektivtrafikstråk, gång- och cykelvägar, vid förskolor och skolor samt stora arbetsplatser.

Satsning: Säkrare trafikmiljö och underhåll 1 Mkr/år 2017-2020, vinterväghållning 1 Mkr/år 2017-2020 (förutom de beslutade 8 Mkr/år) . Inga ytterligare investeringsmedel än de 15 milj/år som redan är beslutade för perioden.

Samhällsbyggnadsinvesteringar

Sundsvall är i en expansiv fas med nya behov av investeringar inom kommunens ansvarsområden för infrastruktur, parker mm. Behovet är större än de resurser vi har och därför prioriterar vi skollokaler och lokaler för omsorg och äldreboenden högt. Stora investeringar som nybyggnation av broar, som storbron, skjuts fram i tiden till nästa planperiod eftersom vi prioriterat lokaler inom skola och omsorg. (Samma gäller för Stora torget som inte heller kommer att prioriteras under perioden).

Som utgångspunkt för vår investeringsbudget inom detta område finns Stadsbyggnadsnämndens dokument ”160518 SBN Investeringsönskemål 2017-2026 ver 160314”. Alla nya önskemål ryms inte av ekonomiska skäl inom planperioden 2017-2021. Storbron är förskjuten till byggstart tidigast 2022. Bland de nya investeringsönskemålen har vi inte valt ut enskilda objekt utan tilldelar belopp enligt förvaltningens önskemål det första året men av ekonomiska skäl halveras investeringstakten därefter. Det ger 615 Mkr nya investeringar inom perioden samt 506 Mkr redan beslutat vilket blir totalt 1,12

miljarder. Skulle Storbron eller någon annan bro behöva åtgärdas akut finns möjlighet att omfördela medel inom denna pott.

Ett giftfritt Sundsvall

Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. För att kunna uppnå det behöver Sundsvalls kommun ta krafttag för att skapa en giftfri miljö. Ett viktigt steg är att ta fram en aktivitetsplan för att minska farliga gifter i vardagen.

I dagsläget upptäcks fler förorenade områden än vad som åtgärdas i Sundsvalls kommun. Åtgärdstakten är för långsam för att klara av det nationella miljömålet giftfri miljö till 2020. Det saknas samtidigt resurser för att effektivt söka statliga bidrag för saneringsåtgärder och att i ökad utsträckning ta på sig kommunalt huvudmannaskap för att åtgärda förorenade områden. Detta leder till en långsammare åtgärdstakt och samtidigt går kommunen miste om statsbidrag som pumpas in i den lokala ekonomin via entreprenader. Sanerade markområden kan även användas till något bättre – för verksamheter och rekreation – istället för att ligga i träda.

Satsning: 0,25 Mkr/år 2017-2020 (förutom de redan beslutade 0,75 Mkr/år)

Kommunstyrelsen

Utvecklad kollektivtrafik

- Kollektivtrafik ska vara fossilfri.
- Ett ungdomskort för bussresor, motsvarande Hundralappen för pensionärer, ska införas.
- Utreda ett helt gratis ungdomskort för införande under nästa planperiod.
- Minska behovet av parkeringar i centrala Sundsvall genom en bättre kollektivtrafik. Kommunen samverkar aktivt med kollektivtrafikmyndigheten i arbetet för att nå detta mål.
- Kommunen ska förbättra servicen i kollektivtrafiken genom tätare och bättre anpassade turlistor. Även till kommundelscentra.
- Utveckla en mer flexibel kollektivtrafik på landsbygden.
- I anslutning till kollektivtrafiknoder ska välutrustade cykelparkeringar finnas samt bra anslutningar till gång- och cykelvägar.
- Införa ett uthyrningssystem för kortidshyra av cykel som ett komplement till kollektivtrafiken.
- Planera för bättre tillgänglighet och resmöjligheter med buss, exempelvis genom ringbussar i centrala Sundsvall och i Birsta.

Satsning: 7 Mkr/år 2017-2020 (förutom de redan beslutade 5 Mkr/år). Investeringsmedel 5 Mkr 2017, 2020 och 2021. (Ger 15 milj/år hela perioden tillsammans med redan beslutade investeringsmedel.)

Personal på fritidsgårdarna, fältassistenter

Av kommunens fritidsgårdar ska åtminstone några vara öppna även på sommaren. Öppettider ska anpassas så att alla fritidsgårdar har möjligheten att vara öppna även fredags- och lördagskvällar. Dessutom ska fler fältassistenter anställas. Dessa förebyggande insatser kommer att öka välmåendet bland ungdomar och på sikt minska skadegörelse och spara resurser.

Görs inom ram

Utökad anslag för ianspråkstagande av överskott

Nämndernas årliga över eller underskott ackumuleras. Syftet är att skapa incitament för god budgetföljksamhet. Eventuellt ackumulerade överskott kan efter prövning användas kommande år. F.n. är beloppet max 10 Mkr sammanlagt för alla nämnder. Tyvärr begränsas incitamentet att göra överskott när beloppet är så litet att nämnderna riskerar att inte kunna använda överskottet när de vill. Vi vill dubbla detta belopp under periodens första del.

Satsning: 10 Mkr/år 2017-2018

Fastighetsinvesteringar

Sundsvall är i en expansiv fas med nya behov av investeringar inom kommunens verksamheter. Det måste också ersättas lokaler som inte är lönsamma att renovera på grund av eftersatt underhåll under många år. Behovet är större än de resurser vi har och därför prioriterar vi skollokaler och lokaler för omsorg och äldreboenden högt. Stora investeringar som elitarena och ridcentrum i Färsta får stå tillbaka under planperiodens fem år.

Innan det byggs nya lokaler ska möjligheten att använda befintliga lokaler eller byta med andra verksamheter utredas noggrant. När det byggs nya lokaler ska verksamhetens behov, tillgänglig ekonomi, möjlighet till effektivisering av verksamheten, brukarnas behov och bästa arbetsmiljö beaktas. Det ska byggas klimatsmart, med förnybara energilösningar, lågenergihus och hållbara metoder och miljövänliga material. Vid nyinvesteringar eller ombyggnation ska samordning av såväl lokaler som personal undersökas även mellan olika förvaltningar. Dessutom ska lokalerna byggas flexibla och möjliga att anpassa till andra verksamheters behov.

Vi önskar att Barn och Utbildningsnämnden tar hänsyn till avstånd mellan bostäder och förskola/skola samt beaktar för- och nackdelar med små respektive och större skolor. Närheten är viktigare för yngre åldrar. Med ökande åldrar kan allt större avstånd accepteras.

Som utgångspunkt för vår budget finns nämndernas "Investeringsönskemål 2017-2026 ver 160314". Helst hade vi sett en samordnad lokalförsörjningsplan för bästa samordning och effektivaste användning av kommunens lokaler som möjligt. Generellt gäller att driftkostnadseffekter inte är beräknade för lokalinvesteringarna utan måste beaktas i ett senare skede innan investeringen genomförs.

- Service och Teknik fortsätter med de energieffektiviseringar vi sjösatte under förra mandatperioden. Dessutom s önskemål har följts fullt ut under planperioden, 295 Mkr nya investeringar, förutom de 225 Mkr redan beslutade i föregående investeringsöverenskommelse, summa 0,52 miljarder. För NAVI finns inga önskemål inom planperioden.

- Inom Kultur och Fritidsnämndens område ryms inte av ekonomiska skäl elitarena och ridcenter utan dessa förskjuts två respektive tre år (byggstart tidigast 2021). Dessutom förskjuts byggstart för vissa objekt som rullskidbana, servicebyggnad vid Sidsjöbacken, föremålsmagasin och ombyggnad av kulturmagasinet. Det ger 456 Mkr nya investeringar inom perioden samt 23 Mkr redan beslutat blir totalt 0,48 miljarder.

- Socialnämnden har stora behov i närtid som vi vill prioritera. Vi har inte valt ut enskilda objekt utan tilldelar belopp enligt förvaltningens önskemål de två första åren, men av ekonomiska skäl halveras investeringstakten därefter. Det ger 551 Mkr nya investeringar inom perioden samt 98 Mkr redan beslutat blir totalt 0,65 miljarder.

- Även Barn och Utbildningsnämnden har stora behov i närtid som vi vill prioritera. Vi har inte valt ut enskilda objekt utan tilldelar belopp enligt förvaltningens önskemål de tre första åren, men av ekonomiska skäl halveras investeringstakten därefter. Det ger 538 Mkr nya investeringar inom perioden samt 991 Mkr redan beslutat blir totalt 1,53 miljarder. Totalt investeringsbelopp för planperioden 2017-2021 blir 3,18 miljarder.

Miljönämnden

Säkra Livsmiljö i toppklass

För att nå en hållbar tillväxt till 2021, säkra livsmiljö i toppklass och garantera fortsatta topplaceringar vad gäller ranking inom miljö och friluftsliv behövs ytterligare satsningar. I dagsläget finns inga anslag för att kommunen systematiskt ska kunna maximera tillgängliga statsbidrag och EU-bidrag till biologisk återställning samt att vara projektägare/ledare för större åtgärder av typen:

- Systematiska återställningsplaner för vattendrag med stor potential för biologisk mångfald.
- Tillskapandet av fisktrappor förbi dammar och kraftverk då kraftverksdammar utgör hinder för de fiskarter som företar vandringer.
- Systematisk reservatsbildning utifrån kommande natur- och friluftsplan.
- Långsiktig och framgångsrik satsning på naturlig integration med utåtriktade aktiviteter för att sprida kunskap och förståelse för arbetet med och betydelsen av biologisk mångfald:

Satsning: 0,5 Mkr/år 2017-2020

Barn och utbildningsnämnden

Utvecklad och effektivare skola

För att kunna arbeta vidare med utveckling och effektivisering av skolans verksamhet och organisation behövs utvecklingsresurser nu.

Satsning: 20 Mkr 2017

Nattmammor som komplement till dygnet-runt-nattis

Antalet platser på nattis ska utökas och dimensioneras så att efterfrågan kan tillgodoses. Genom att komplettera nattis-förskolan med nattmammor där förskolepersonal och dagmammor, som vill jobba extra, och även andra som är lämpliga för denna verksamhet, kan nattpassningen bli mer flexibel, mer anpassad efter barnens individuella behov.

Satsning: 1 Mkr/år 2017-2020

Minska storleken på barngrupper

Vi vill påbörja arbetet med att minska storleken på barngrupper och klasser i skolan. Antalet lärare ska öka. Dessutom vill vi att det införs ett flerlärarsystem, där fler pedagoger har ansvar om en större grupp, så att man vid behov flexibelt kan dela in den i mindre grupper.

Satsning: 10 Mkr/år 2017-2020

Starta öppna förskolor

Öppna förskolor är viktiga för social samvaro, gemenskap och ökad integration. Vi vill utöka antalet öppna förskolor i fler kommundelar, gärna samlokaliserade med eller i närheten av vårdcentral (barnavård, mödravård) och i samverkan med socialtjänsten.

Satsning: 10 Mkr/år 2017-2020

Sommarskola för ungdomar

För att erbjuda extra undervisning under sommaren bör kommunen satsa på en utökad sommarskola. Vi tillför extra medel för samordning och del av driften.

Satsning: 2 Mkr/år 2017-2020

Kultur och Fritidsnämnden

Platser för spontana aktiviteter

Bostadsnära mötesplatser är viktigt för barn och ungdomar i de olika bostadsområdena och kommundelarna. I många fall finns redan ytor som inte underhålls. Kommunen kan skapa och driva enkla grusplaner som kan användas för barns rörelse och spontanidrott.

Satsning: Driftmedel 0,5 Mkr/år 2017-2020. Investeringsmedel 2 Mkr 2017, 1 milj/år 2018-20

Socialnämnden

Utveckla verksamheten för framtiden

Det är en stor utmaning för socialnämnden att möta dagens och morgondagens behov. För att möjliggöra för en omställning till fler förebyggande insatser och nya sätt att effektivisera verksamheten behövs utvecklingsresurser nu.

Satsning: 20 Mkr 2017

Nämnden för Arbetsmarknad och Integration

Förlängning av "Kom i Jobb"

"Kom i Jobb" innebär att kommunen erbjuder individer en anställning istället för försörjningsstöd, med en målsättning att individen ges möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Görs inom ram. (20 miljoner per år omfördelas från socialnämnden.)

7. Ekonomi

Resultatbudget

Sundsvalls kommun Mål och resursplan 2017-2018 och plan 2019-2020

Budgetförslag för:

RESULTATRÄKNING	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 kronor	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens nettokostnader	-5 180 134	-5 311 077	-5 408 875	-5 565 598
Avskrivningar	-276 223	-305 645	-338 486	-357 817
Skatteintäkter	5 042 658	5 273 415	5 428 258	5 564 294
Generella statsbidrag	584 291	524 233	482 437	442 716
Finansnetto	-19 940	-40 016	-54 645	-69 510
Årets resultat	150 652	140 910	108 689	14 085

Driftsbudget

Följande förändrade belopp jämfört med planeringsförutsättningarna

Sundsvalls kommun

Mål och resursplan 2017-2018 och plan 2019-2020

Eget driftsbudgetförslag

DRIFTSBUDGET Nettobelopp i 1 000 kronor (minus = ökad kostnad/minskad intäkt) nivåhöjningar anges med belopp varje år OBS! nivåhöjande/sänkande anges som ackumulerat!	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
SBN: Säkrare trafikmiljö och underhåll	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
SBN: Bättre vinterväghållning (totalt 9 mnkr/år)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
SBN: Ett giftfritt Sundsvall (totalt 1 mnkr/år)	-250	-250	-250	-250
KS: Utvecklad kollektivtrafik (totalt 12 mnkr/år)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
KS: Anslag för ianspråkstagande av ackumulerat överskott	-10 000	-10 000		
MN: Säkra Livsmiljö i toppklass	-500	-500	-500	-500
BUN: Utvecklad och effektivare skola	-20 000			
BUN: Nattmamor som komplement till nattis	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
BUN: Minska storleken på barngrupper	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
BUN: Starta öppna förskolor	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
BUN: Sommarskola	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KoF: Platser för spontana aktiviteter	-500	-500	-500	-500
SN: Utveckla verksamheten för framtiden	-20 000			
Effektivisering 1/2 % ramsänkning 2018, ytterligare 2020		28 000	28 000	58 000
Servicecenter			30 000	35 000
Ramavtal		5 000	10 000	15 000
Minskad sjukfrånvaro		10 000	30 000	35 000
Utdelning Stadsbacken	25 000	25 000	25 000	25 000
Mer realistisk prognos för skatteintäkter, 3,5% årlig ökning		26 000	91 000	115 000
Differens mellan planeringsförutsättningarna och nya/förskjutna/borttagna objekt				
Förändrad hyreskompensation (2/3) nya lokaler		2 300	7 500	-6 900
Förändrade verksamhetskostnader för särskilt boende SN		7 000	1 000	1 000
Summa egna driftsbudgetförslag	-58 250	60 050	189 250	243 850

Investeringsbudget

Följande förändrade belopp jämfört med planeringsförutsättningarna

Sundsvalls kommun

Mål och resursplan 2017-2018 och plan 2019-2020

Eget investeringsbudgetförslag

INVESTERINGSBUDGET Nettobelopp i 1 000 kronor (minus = ökad utgift/minskad inkomst)	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunstyrelsen	-274 000	-335 000	-129 000	-249 000	-588 500
Utvecklad kollektivtrafik	-5 000			-5 000	-5 000
SoT, nya investeringsönskemål (Redan beslutat 35+10+40 milj/år)	-50 000	-40 000	-40 000	-40 000	-85 000
Elitarena, ej denna planperiod, (ack. invest.medel)	60 000	60 000	60 000	60 000	
KFN, nya investeringsönskemål, vissa förskjutningar	-77 000	-60 000	-37 000	-46 000	-236 000
SN, investeringsönskemål, ½ förskjutet år 3 till 5 (Redan beslutat 71; 4,5; 4,5; 4,5; 4,5 milj)	-147 000	-88 000	-76 000	-120 000	-120 500
BUN, investeringsönskemål, ½ förskjutet år 4 och 5 (Redan beslutat 205; 205; 205; 189; 190 milj)	-55 000	-207 000	-36 000	-98 000	-142 000
Stadsbyggnadsnämnden	-73 000	-91 000	-155 000	-170 000	-130 000
Attraktivare centrum	12 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Fler och bättre gång- och cykelvägar	-5 000			-5 000	-10 000
Kommundelslyftet fortsätter				-5 000	-5 000
Storbron, ej denna period, (redan besl. invest.medel)	10 000	20 000			
SBN, nya investeringsönskemål, ½ förskjutet år 2 till 5	-90 000	-107 000	-151 000	-156 000	-111 000
Miljönämnden	0	0	0	0	0
NAVI	0	0	0	0	0
Kultur- och fritidsnämnden	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KoF: Platser för spontana aktiviteter	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Socialnämnden	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnden	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0
Summa förändring egna inv.förslag	-349 000	-427 000	-285 000	-420 000	-719 500